

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

GESKIEDENIS V1

NOVEMBER 2019

ADDENDUM

Hierdie addendum bestaan uit 14 bladsye.

VRAAG 1: HOE HET DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA IN DIE 1960's OP DIE ONTPLOOIING VAN SOWJET-MISSIELE NA KUBA GEREAGEER?**BRON 1A**

Die bron hieronder gee in breë trekke waarom Kuba in die 1960's die middelpunt van die Koue Oorlog tussen die Verenigde State van Amerika en die Sowjetunie geword het.

Na die rewolusie teen die Kubaanse diktator, Fulgencio Batista, het Fidel Castro op 1 Januarie 1959 aan bewind gekom. Castro was op daardie tydstip gewild in die Verenigde State van Amerika omdat hy beskou is as iemand wat demokrasie na Kuba kon terugbring. Premier Castro het in April 1959 na die VSA gereis om die Amerikaanse president, Dwight Eisenhower, te ontmoet. Hy is geweier en is slegs toegelaat om Visepresident Richard Nixon te ontmoet. Weens 'n gebrek aan Amerikaanse steun het Castro besluit om Amerikaanse maatskappye te nasionaliseer, persvryheid te beëindig en politieke opponente in die tronk te gooi.

JF Kennedy het in 1961 president van die Verenigde State van Amerika geword en is oor die geheime aktiwiteite van die Amerikaanse Intelligensiediens (CIA) met betrekking tot Kuba ingelig. Die CIA het 1 300 Kubaanse ballinge befonds, opgelei, bewapen en vervoer om op 14 April 1961 Kuba in te val. Hulle het by die Bay of Pigs geland en probeer om Castro omver te werp. Castro se troepe was met Sowjet-tenks en artillerie (wapens) toegerus en het die bannelinge binne 72 uur van die inval oorweldig. By die aanhoor van die mislukte inval het Kennedy volle verantwoordelikheid aanvaar en aanvaar dat hy 'n nederlaag gely het.

Die mislukte inval in Kuba het nie die VSA verhinder om Kuba onder druk te plaas nie. Hulle het alle handel met Kuba beëindig en ander lande aangemoedig om dieselfde te doen. Castro, daarenteen, is as 'n groot held beskou ...

Castro het hom na die inval na Nikita Khrushchev gewend vir beskerming teen toekomstige Amerikaanse aggressie. Die Sowjetunie het daarna besluit om kernwapens aan Kuba te voorsien op voorwaarde dat die ooreenkoms geheim sou bly totdat die missiele ten volle in werking was. Khrushchev het beweer dat sy motivering vir die voorsiening van kernwapens aan Kuba was om die Kubaanse rewolusie teen Amerikaanse aggressie te beskerm en om die wêreldwye magsbalans ten gunste van die Sowjetunie te verander.

[Uit *The Cold War* deur D Murphy]

BRON 1B

Die bron hieronder dui aan hoe President JF Kennedy op die ontplooiing van Sowjetmissiele in 1962 na Kuba gereageer het.

Richard Heyser het op 14 Oktober 1962 in 'n U-2 (Amerikaanse enkelstraalvliegtuig) in Texas opgestyg en oor Kuba koers gevat om foto's van die beweerde Sowjetmissielterreine in Kuba te neem. Nadat die foto's van die Heyser-vlug geanaliseer is, het die National Photographic Interpretation Centre gesien wat hulle gedink het nog grond-lug-missiele was. Nadere inspeksie het ses SS-4-kernmissiele onthul. Hulle het onmiddellik geweet dat dit die President sou betrek. President Kennedy was nog in sy nagklere toe hy oor die Sowjetmissiele in Kuba ingelig is. Hy het onmiddellik 'n groep betroubare regeringsamptenare uitgesoek om hom oor die krisis te adviseer. Daar is na hierdie groep as die Executive Committee of the National Security Council (ExComm) verwys.

Na verskeie besprekings deur lede van ExComm het die meerderheid van die komitee 'n blokkade aanbeveel, terwyl die opponerende groep 'n lugaanval van Kuba wou hê. Kennedy het op 22 Oktober 1962 besluit om die Amerikaanse publiek toe te spreek: 'Soos belowe, het hierdie regering die Sowjet militêre opbou op die eiland Kuba noulettend dopgehou. Onmiskembare getuienis het gedurende die afgelope week die feit bevestig dat 'n reeks aanvalmissielterreine nou op daardie gevange eiland voorberei word. Die doel van hierdie basisse kan niks anders wees as om 'n kernaanvalslaankrag teen die Westelike Halfrond te verskaf nie.'

'... Ek het gelas dat die volgende aanvanklike stappe gedoen moet word. Eerstens, om hierdie aanvalsopbou te keer, word 'n streng kwarantyn (blokkade) op alle militêre aanvaltoerusting wat na Kuba gestuur word, geïnisieer. Tweedens het ek die voortgesette en noukeurige waarneming van Kuba en die militêre opbou daarvan gelas. Derdens is dit die beleid van hierdie land om enige kernmissiel wat uit Kuba gelanseer word, as 'n aanval deur die Sowjetunie op die Verenigde State te beskou ...'

[Uit <https://americanrhetoric.com/speeches/jfkcubanmissilecrisis.html>.
Toegang op 15 Junie 2019 verkry.]

BRON 1C

Die bron hieronder is uit die koerant *DAILY SKETCH* geneem wat op 23 Oktober 1962 gepubliseer is. Die hoofopskrif is: 'BLOCKADE! Ultimatum to Khrushchev "Move those missiles" ' ('BLOKKADE! Ultimatum aan Krushev 'Verskuif daardie missiele' ').

[Uit <https://www.bl.uk/learning/timeline/item108397.html>. Toegang op 21 Julie 2019 verkry.]

AFRIKAANSE VERTALING:**KUBA SENSASIONELE SKUIF DEUR KENNEDY****BLOKKADE!**

**Ultimatum aan Krushev
'Verskuif daardie missiele'**

BRON 1D

Die bron hieronder is 'n brief wat President Nikita Khrushchev op 27 Oktober 1962 aan President Kennedy geskryf het.

... U is ontsteld oor Kuba. U sê dat dit u ontstel want dit is 90 myl ter see van die kus van die Verenigde State van Amerika af. Maar Turkye grens aan ons, ons wagte patroleer heen en weer en sien mekaar. Dink u dan dat u die reg het om sekuriteit vir u eie land en die verwydering van wat u aanvalswapens noem, te eis, maar gee ons nie dieselfde reg nie? U het vernietigende missielwapens, wat u aanvallend noem, in Turkye, letterlik langs ons, geplaas ... Dit is onversoenbaar (teenstrydig) ...

Ek maak dus hierdie voorstelle. Ons is bereid om die middele wat u as offensief (aanvallend) beskou, uit Kuba te verwyder. Ons is bereid om dit uit te voer en om die volgende plegtige belofte by die Verenigde Nasies (VN) af te lê. U verteenwoordigers sal 'n verklaring aflê dat die Verenigde State van Amerika, op hulle beurt, met inagneming van die ongemak en die angs van die Sowjetstaat, hulle ooreenkomstige middele (soortgelyke missiele) uit Turkye sal verwyder. Laat ons ooreenkom oor die tydperk wat julle en ons benodig om dit te bewerkstellig. Daarna kan persone wat deur die Veiligheidsraad van die Verenigde Nasies aangestel is, die nakoming van die beloftes gemaak, ter plaatse inspekteer.

... Ons sal binne die raamwerk van die Veiligheidsraad 'n verklaring aflê dat die Sowjetregering 'n plegtige belofte maak om die grense en soewereiniteit van Turkye te respekteer, om nie by hulle interne aangeleenthede in te meng nie, om nie Turkye in te val nie ...

Die Amerikaanse regering sal 'n soortgelyke verklaring oor Kuba binne die raamwerk van die Veiligheidsraad aflê. Dit sal verklaar dat die Verenigde State van Amerika Kuba se grense en soewereiniteit sal respekteer ...

As u met my voorstel saamstem, meneer die President, dan sal ons ons verteenwoordigers na New York, na die Verenigde Nasies, stuur en hulle omvattende instruksies gee sodat 'n ooreenkoms vinniger bereik kan word ...

[Uit <https://microsites.jfklibrary.org/cmc/oct27/doc4.html>. Toegang op 21 Julie 2019 verkry.]

VRAAG 2: WAAROM HET BUITELANDSE MOONDHEDE TUSSEN 1974 EN 1976 BY DIE ANGOLESE BURGEROORLOG BETROKKE GERAAK?**BRON 2A**

Die uittreksel hieronder fokus op die redes vir die Verenigde State van Amerika se betrokkenheid by die Angolese burgeroorlog in 1975.

Die Amerikaanse Intelligensiediens (CIA) het in Maart 1975, voordat Angola onafhanklikheid van Portugese koloniale beheer verkry het, 'n geheime skenking van 300 000 Amerikaanse dollar aan die National Front for the Liberation of Angola (FNLA) en die National Union for the Total Independence of Angola (UNITA) gemaak. Die Amerikaanse perspektief van die Angolese konflik het verander. Die Amerikaanse nederlaag in April 1975 in Viëtnam het sy aansien oor die wêreld heen ernstig geknou. Dit het Henry Kissinger, die Amerikaanse Minister van Buitelandse Sake ('Secretary of State') en hoof van die Nasionale Veiligheidsraad angstig gemaak om maniere te vind om Amerika se mag af te dwing.

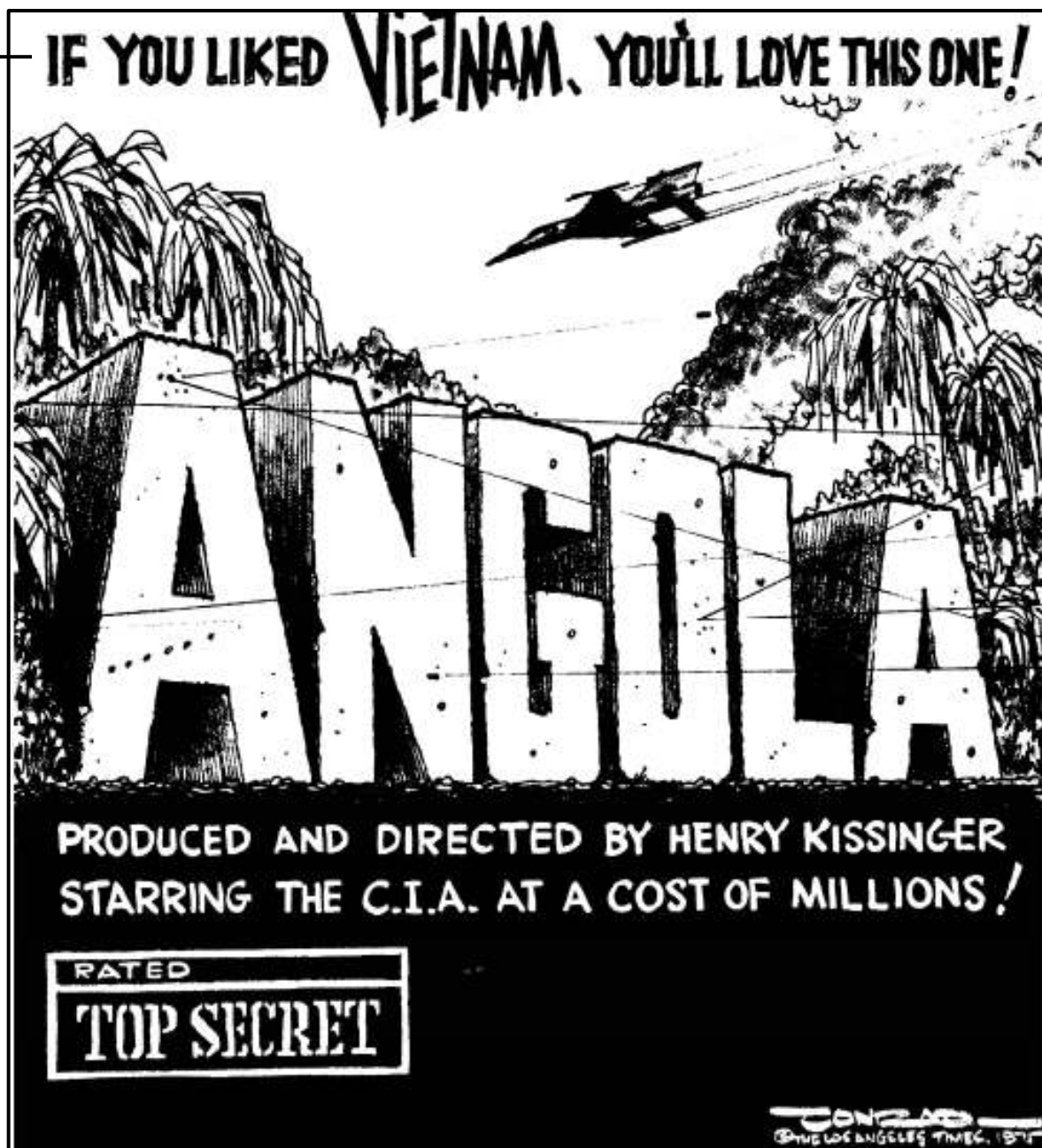
Die opkoms van Sowjetinvloed in Angola en Kubaanse aktiwiteite daar het sy [Kissingerse] aandag getrek. Waarskuwings oor die Sowjetunie se rol in Angola het van verskeie Afrika-leiers gekom, waaronder Mobutu Sese Seko van die Kongo en Kenneth Kaunda van Zambië. Henry Kissinger het tot die slotsom gekom dat tensy Amerika Sowjet-aktiwiteite in 'n geval soos Angola teenwerk, sal die groter magsbalans tussen supermoondhede nie verswak nie. Hy was oortuig daarvan dat die Sowjet-doelstellings in Angola was om 'n regering van sy eie keuse op die land af te dwing en om 'n nuwe invloed sfeer uit te kerf. Hy het volgehou dat as die Weste dit onbestrede sou toelaat, dan sal die vertroue van pro-Westerse state, soos die Kongo en Zambië, erg versteur word en Amerikaanse prestige sal weereens wêreldwyd ernstig beïnvloed word.

'Ons besorgdheid oor Angola is nie die ekonomiese welstand of die vlootbasis nie. Dit het te doen met die USSR wat 8 000 myl van die huis af weg werk en al die omliggende state ons hulp vra,' het hy [Kissinger] gesê. 'Ek gee nie oor die olie om nie, maar ek gee om vir Afrika, veral as die Sowjets hulle ideologie versprei en ons niks daaraan doen nie.'

[Uit *The State Of Africa* deur M Meredith]

BRON 2B

Die spotprent hieronder beeld die Verenigde State van Amerika se betrokkenheid by die Angolese Burgeroorlog uit. Dit is deur Paul Conrad geteken en het op 17 Desember 1975 in *The Los Angeles Times* verskyn.

Uit https://www.reddit.com/r/PropagandaPosters/comments/4s28pc/if_you_liked_vietnam_youll_love_this_one_angola/. Toegang op 10 Mei 2019 verkry.]

AS JY VAN VIËTNAM GEHOU HET, SAL JY VAN HIERDIE EEN HOU!

AFRIKAANSE VERTALING:

DIE VERVAARDIGER EN REGISSEUR IS HENRY KISSINGER MET DIE CIA IN DIE HOOFROL TEEN 'N KOSTE VAN MILJOENE!

BRON 2C

Die bron hieronder fokus op waarom Suid-Afrika besluit het om by die Angolese Burgeroorlog betrokke te raak. Dit is 'n gedeelte van 'n onderhoud wat Clarence Rhodes van UPITN-TV (United Press International Television News) op 13 Februarie 1976 met die voormalige Suid-Afrikaanse Eerste Minister, BJ Vorster, gevoer het.

Rhodes: Hierdie Angolese episode word deur sommige waarnemers as 'n flater (fout) aan Suid-Afrika se kant beskou, dat julle daarby betrokke geraak het, dat julle moes onttrek sonder om julle doelstellings te bereik. Is dit die geval?

Eerste Minister: As jy hierdie bewering maak dan verstaan ek dat dit wat jy in gedagte het, is dat ons by die burgeroorlog in Angola betrokke was. Ek het dit baie duidelik gemaak toe ek in die Parlement gesê het dat ons nooit by die burgeroorlog as sulks betrokke was nie ...

Rhodes: As u sê dat Suid-Afrika nie betrokke was by die burgeroorlog in Angola wat swaar deur Kuba ondersteun word nie, gee u om om dit te verduidelik, Meneer?

Eerste Minister: Suid-Afrika se inmenging in Angola het gekom, soos ek probeer verduidelik het, omdat hulle (Kubane) die terrein van die Calueque-dam beset het sowel as Russiese en Kubaanse ondersteuning van die Popular Movement for the Liberation of Angola (MPLA) ...

Rhodes: Hoe ernstig beskou u hierdie uitbreiding van kommunistiese invloed in Afrika?

Eerste Minister: Ek ken die kommuniste, ek ken die Kubane, en daar is niemand wat jou op hierdie stadium kan vertel dat hulle huis toe gaan as hulle eers die MPLA in die saal (in beheer) het nie. Ek dink daar moet aanvaar word dat hulle hier is om te bly en ek dink daar moet ook aanvaar word dat net soveel as wat hulle Angola ondermyn het, of ten minste probeer ondermyn, gaan hulle ander Suidelike Afrika-lande probeer ondermyn. Want dit ly geen twyfel nie ... wêreldoorheersing was nog altyd en is tot vandag toe steeds die doel van die kommuniste.

[Uit <http://www.sahistory.org.za/archive/interview-south-african-prime-minister-mr-b-j-vorster-Mr-clarence-rhodes-upitn-tv-13-february>. Toegang op 13 Mei 2019 verkry.]

BRON 2D

Die bron hieronder verduidelik die rol wat Kuba in die Angolese Burgeroorlog gespeel het. Dit is 'n gedeelte van 'n onderhoud wat nuusjoernalis, Barbara Walters, van die American Broadcasting Cooperation (ABC) op 20 Mei 1977 met Fidel Castro, leier van Kuba, in Havana gevoer het.

Barbara Walters: Wat sien jy as Kuba se rol in Afrika?

Castro: Die rol van Kuba in Afrika is hoofsaaklik van 'n burgerlike aard, nie 'n militêre een nie. Ons het vir baie lank 'n groot aantal lande bygestaan deur vir hulle tegniese bystand te stuur, veral dokters. Op sekere geleenthede het ons militêre adviseurs gestuur om hulle gewapende magte te organiseer. En ons het hulle op versoek van hierdie regerings gestuur.

Toe hulle op die punt was om hulle onafhanklikheid van kolonialisme te kry, is 'n poging aangewend om dit van hulle weg te vat. Die Amerikaanse regering het tienmiljoene dollar belê om 'n beweging in die Kongo, wat deur die Amerikaanse Intelligensiediens (CIA) hanteer is, te organiseer. Dit is die beroemde FNLA ... Suid-Afrika was vasbeslote om die oorwinning van die MPLA te keer. Ons het hulle lank ondersteun, en ons het wapens en militêre instruksies vir hulle gestuur. Ons het ons eerste militêre eenheid op 'n stadium gestuur toe Suid-Afrikaanse troepe op 23 Oktober 1975 Angola ingeval het.

Hulle het hulle weermag gestuur. So, ons moes 'n besluit neem. Óf ons gaan sit stil en Suid-Afrika neem Angola oor, óf ons wend 'n poging aan om te help. Dit was die moment. Ons het op 5 November besluit om die eerste militêre eenheid na Angola te stuur om teen die Suid-Afrikaanse troepe te veg. Dit is die rede waarom ons die besluit geneem het. As ons nie daardie moeite gedoen het nie, sou Suid-Afrika heel moontlik Angola oorgeneem het. Ons sou ook Angola in die hande van die Suid-Afrikaanse rassiste geplaas het. Ek weet nie wat hieroor in die Verenigde State van Amerika gepubliseer is nie, maar ek is seker dat swart Amerikaners die betekenis van diskriminasie en van apartheid ken en die moeite wat ons gedoen het, waardeur.

[Uit <https://foreignpolicy.com/1977/09/15/an-interview-with-fidel-castro/>.
Toegang op 11 Mei 2019 verkry.]

VRAAG 3: WATTER ROL HET FRED HAMPTON IN DIE 1960's IN DIE MOBILISERING VAN SWART AMERIKANERS IN DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA GESPEEL?**BRON 3A**

Die bron hieronder fokus op waarom Fred Hampton by die Black Panther-party aangesluit het. Dit is geneem uit 'n artikel met die titel 'The FBI and Chicago Police Conspired to Murder Fred Hampton' ('Die FBI en Chicago Polisie het Saamgesweer om Fred Hampton te Vermoor').

Fred Hampton is op 30 Augustus 1948 in voorstedelike Illinois gebore. Hy was 'n leier op die gebied van akademie, atletiek en redenaars. Hy het sy hoërskoolstudie met lof geslaag en by die Triton Junior Kollege ingeskryf om regte te studeer en gesien watter ongeregtighede swart Amerikaners in die 1960's ervaar het. As 'n natuurlike leier het Hampton 'n jeuggroep binne die National Association for the Advancement of Coloured People (NAACP) georganiseer om ontspanningsgeriewe en die gehalte van onderwys in swart Amerikaanse skole te verbeter.

Intussen het die Black Panther-party, wat net 'n paar jaar tevore gestig is met die doel om polisiemishandeling van swart Amerikaanse burgers te dokumenteer, Fred Hampton se oog gevang.

Hampton was aangetrokke tot die militantheid en dissipline in die Black Panther-party waarby hy in 1968 aangesluit het. Hy is egter ook deur hul pogings oorreëd om 'n gratis gesondheidsklinieke oop te maak en 'n aantal gratis maatskaplike programme wat daarop gemik was om swart Amerikaanse gemeenskappe wat deur staats- en federale regerings vergeet of geïgnoreer is, te help. 'As dit krimineel is om kinders en honger mense te voed, as dit krimineel is om 'n program te begin waar die enigste voorvereiste is dat jy honger moet wees om jouself by hierdie program te betrek, dan gaan ons krimineel bly,' het Hampton in 1968 in 'n onderhoud gesê.

Die werk van die Black Panthers was egter op 'n rewolusionêre filosofie (idee) gebaseer wat 'n skuif weg van kapitalisme na sosialisme bevorder het as 'n manier om 'n nuwe samelewing te skep wat op rasse- en ekonomiese gelykheid gebaseer was.

Fred Hampton het beweer: 'Daar is al baie aanvalle op die Black Panther-party gemaak, so ons voel dat dit die beste is om 'n gewapende propaganda-eenheid te wees. Die basiese ding is egter om mense die Swartmagfilosofie te leer.'

[Uit <https://www.intpressnews.com/state-surveillance-and-killing-the-political-opposition-fred-hampton-and-the-state-of-amricas-extrajudicial-killings/42357/>. Toegang op 17 Julie 2019 verkry.]

BRON 3B

Die bron hieronder is 'n gedeelte van 'n toespraak wat Fred Hampton in 1969 by die Olivet-kerk gehou het. Dit fokus op hoe die Black Panther-party die uitdagings waarvoor die swart Amerikaanse werkersklas te staan gekom het, kon identifiseer en aanpak.

'So, wat het ons dan gedoen? Ons as lede van die Black Panther-party het seker gemaak dat mense 'n opvoeding kry. Mense leer basies deur waarneming en deelname. En dit is wat ons probeer doen. Dit is wat ons in hierdie gemeenskap kon doen. Dit is die basiese dinge wat jy moet doen wanneer jy van plan is om 'n suksesvolle rewolusie te bewerkstellig.

Baie mense verstaan nie die woord rewolusie nie en dink rewolusie is 'n slegte woord. Rewolusie is niks anders nie as om 'n seerplek op jou liggaam te hê en dan sit jy iets op die seerplek om die infeksie te genees. Laat ek vir julle sê, ons leef nou in 'n aansteeklike samelewing. Ek sê julle, ons leef in 'n siek samelewing. En enigeen wat integrasie in hierdie siek samelewing onderskryf voordat dit skoongemaak word, is 'n man wat 'n misdaad teen die mense begaan. Ons moet 'n paar feite onder die oë sien. Dat die massas (werkersklas) arm is, dat die massas behoort aan wat julle die laer klas noem, en as ek oor die massas praat, praat ek van die wit massas, dan praat ek van die swart massas, die bruin massas en ook die geel massas. Ons moet die feit onder die oë sien dat sommige mense sê dat dit die beste is om vuur met vuur te bestry, maar ons sê dat dit die beste is om vuur met water te blus. Ons sê dat 'n mens nie rassisme met rassisme beveg nie. Ons gaan rassisme met solidariteit beveg. Ons sê dat 'n mens nie kapitalisme met swart kapitalisme beveg nie; jy beveg kapitalisme met sosialisme.

Ons gaan onself organiseer, mobiliseer en toewy aan rewolusionêre politieke mag en onself die spesifieke behoeftes leer om weerstand teen die magstruktuur van kapitalisme te bied ...

... Ek kom miskien nie terug nie. Ek is dalk in die tronk. Ek kan enige plek wees. Maar wanneer ek weggaan, onthou wat ek gesê het, dat die laaste woorde oor my lippe was dat ek 'n rewolusionêr is.'

[Uit <https://www.historyisaweapon.com/defcon1/fhamptonspeech.html>.

Toegang op 17 Julie 2019 verkry.]

BRON 3C

Die bron hieronder verduidelik hoe Fred Hampton, die nasionale ondervoorsitter van die Black Panther-party, op 4 Desember 1969 deur die Federale Speurdiens (FBI) en Chicago-polisie vermoor is.

Fred Hampton was suksesvol met die saamsmelt (vereniging) van die Black Panther-party met verskeie politieke organisasies in Chicago, waaronder voormalige bendeleiers van die swart Amerikaanse, Italiaanse, Latyns-Amerikaanse en wit gemeenskappe.

Dit het nie net die FBI se aandag getrek nie, maar ook die polisie in Chicago, die Cook County State's Attorney Office (Staatsprokureurskantoor), en nog meer. Die teenstrydigheid was egter dat die FBI se eie betaalde informant, 'n misdadiger, William O' Neal, gehuur is om op Hampton te spioeneer. Hy het later Hampton se lyfwag geword en aan J Edgar Hoover verslag gedoen dat die primêre rol van die Black Panthers in Chicago bloot was om honger skoolkinders te voed.

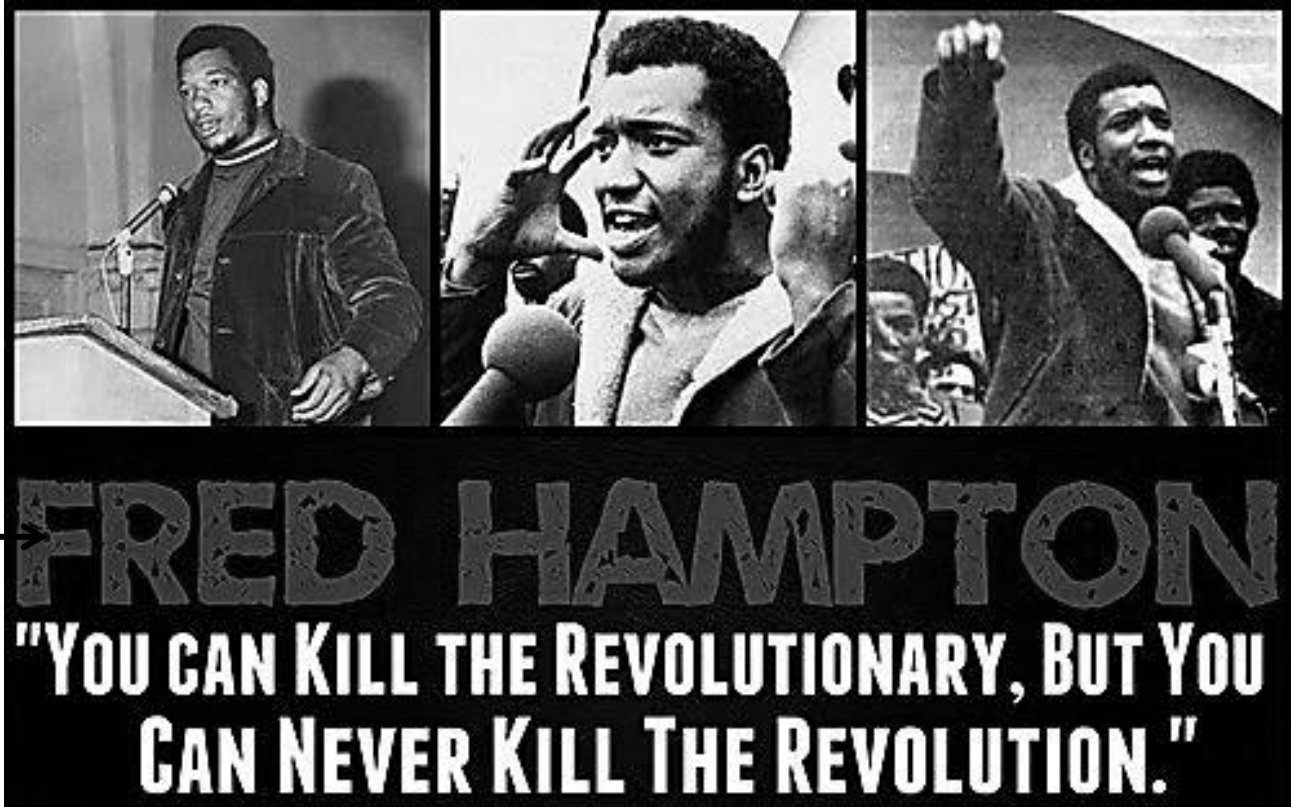
... Hoover het die informant opdrag gegee om iets te 'vind' wat daarop sou dui dat die Black Panthers geweld en haat wou aanhits ... Die informant het inligting verskaf oor waar onwettige gewere in die woonstel gestoor is, asook 'n illustrasie van Hampton se slaapkamer.

Die FBI het toe hierdie inligting aan die Chicago Cook County State's Attorney (Staatsprokureur), Edward Hanrahan, voorsien sodat die polisie die teregstelling van Hampton kon uitvoer. Die aand voor die moord het dieselfde informant skelm secobarbital ('n kragtige slaapmiddel) in Hampton se drankie gegooi sodat hy nie gedurende die klopjag sou wakker word nie. Die polisie en die FBI wou seker maak dat Fred Hampton dood sou wees. Die polisie het ongeveer 100 rondtes ammunisie in Fred Hampton se woonstel gevuur. Hy is ernstig in die skouer gewond ... 'n paar polisiemanne het 'n skaars bewuste Hampton tot in die voorportaal van die woonstel gesleep en twee skote op kort afstand gevuur, wat hom gedood het.

[Uit <https://allthatsinteresting.com/fred-hampton>.
Toegang op 21 April 2019 verkry.]

BRON 3D

Die plakkaat van Fred Hampton hieronder is deur die Chicago Film-groep geproduseer nadat hy in 1969 vermoor is.

[Uit <https://me.me/i/fred-hampton-you-can-kill-the-revolutionary-but-you-can-7960021>.
Toegang op 17 Julie 2019 verkry.]

In die oorspronklike plakkaat is die naam FRED HAMPTON
in rooi geskakeer.

AFRIKAANSE VERTALING:

'JY KAN DIE REWOLUSIONÊR DOODMAAK, MAAR JY KAN
NOOIT DIE REWOLUSIE DOODMAAK NIE.'

ERKENNINGS

Visuele bronne en ander historiese bewyse is uit die volgende geneem:

<http://www.sahistory.org.za/archive/interview-south-african-prime-minister-mr-b-j-vorster-Mr-clarence-rhodes-upitn-tv-13-february>

<https://allthatsinteresting.com/fred-hampton>

<https://americanrhetoric.com/speeches/jfkcubanmissilecrisis.html>

<https://foreignpolicy.com/1977/09/15/an-interview-with-fidel-castro/>

<https://me.me/i/fred-hampton-you-can-kill-the-revolutionary-but-you-can-7960021>

<https://microsites.jfklibrary.org/cmc/oct27/doc4.html>

<https://www.bl.uk/learning/timeline/item108397.html>.

<https://www.historyisaweapon.com/defcon1/fhamptonspeech.html>.

<https://www.intpressnews.com/state-surveillance-and-killing-the-political-opposition-fred-hampton-and-the-state-of-amricas-extrajudicial-killings/42357/>

https://www.reddit.com/r/PropagandaPosters/comments/4s28pc/if_you_liked_vietnam_youll_love_this_one_angola/

Meredith, M. 2011. *The State Of Africa* (Jonathan Ball Publishers, Jeppestown)

Murphy, D. 2003. *The Cold War* (Harpercollins Pub Ltd, California)